

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Prima Duo Sæcula Complectens

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 13322648

§. 7. Tractatus Tatiani contra Græcos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66002)

§. VII.

Sæculum II.

A. C. 172.

Tatiani Tractatus adversus Græcos.

Eodem ferme tempore, quo Montani hæresis, etiam Tatiani apparuit, nempe Marci Aurelii anno duodecimo, Jesu Christi centesimo septuagesimo secundo. Erat Tatianus gente Assyrius; ex Philosopho Platonico factus Christianus, fuit S. Justini Martyris Discipulus. Quamdiu Magister ejus vixit, a sana Doctrina non aberravit, quin magna pietatis specimina edidit. Vir magni etiam apud Paganos nominis; opus quoddam illius habemus adversus Ethnicos, seu Græcos scriptum, nam nomen *Hellenes* apud Scriptores Ecclesiasticos unum significat, & alterum.

*Eus. in Chr.**An. 173.**An. 172.*

In hujus operis exordio Gentiles studia sua, & artes a populis accepisse, quos barbaros vocarent, ostendit. Eorundem studiorum, nempe Grammaticæ, Rhetoricæ, Poeticæ, & Philosophiæ vanitatem exprobrat, de Philosophorum Ethnicorum imperitia, &, quod propriis principiis contraria afferrent, prolixius differens. Tum in hunc modum prosequitur: *Quo jure vos aliis vivendi rationem præscribitis? vel cur ego scelestus audiam, quod meo potius, quam vestro judicio mores instituam? Cæsar tributa imperat, lubens solvo; Dominus meus a me*

*Post. Just. edit. 1615.**p. 144.*

O o 2

obsequia

Sæculum II.
A. C. 172.

obsequia exigit, reddo. Homo humano modo honorandus est, solus vero Deus timendus. Mori paratus sum, ne vel mendax sim, vel ingratus.

p. 145.

Inferius Tatianus de Dei Natura loquitur, & sic ait: *In principio Dominus universi, qui sustentat omnia, solus erat, in quantum Creatura necdum erat condita; in ejus autem Potentia omnia continebantur. Verbum, quod in eo erat, subsistebat, & genitum est distinctione, non separatione; sicut fax una plures alias accendit sine luminis sui diminutione; ita Verbum a Patris potentia procedens, Patrem Verbo, & Ratione non privavit; loquor ego vobis, & vos auditis, tamen verbo meo, quod ad vos transit, non ego privor.*

p. 146.

Ulterius liberum arbitrium tam Angelorum, quam hominum clarissime statuit; at de natura animæ confusam conceperat Ideam, substantiam spirituales a corporali non satis discernens. S. Justinus Præceptoris sui meminit his verbis:

p. 157.

Justinus vir admirabilis dicere solebat; Dæmones non absimiles sunt furibus, qui captis vitæ gratiam faciunt, ut magno pretio libertatem emant. Ita falsi Dii homines lædunt, & mutilant; tum in somno apparent infirmis, jubentque, ut a se publice sanitatem postulant, & coram omni populo sanitatem reddunt, quam pudendo

dendo maleficio abstulerant. Etiam de Sæculum II.
 Philosopho Crescentio Cynico loquitur, A. C. 172.
 & morum ejus infamiam depingit. A-
 liorum Philosophorum fraudes, & dolos
 aperiens, ait: *Quænam autem sunt ho-*
rum merita? nisi forte hæc loco merito-
rum babeantur, corporis sordities, pro-
missi capilli, barba caprina, ungues, quas
a ferinis vix distinguas, & quod dicant,
se nulla re indigere; si vero nemine indi-
gent, respondeant, cur aliquos eorum a
Cæsare ducentos aureos in pensionem an-
nuam mendicare non pudeat?

p. 162.

p. 161.

Totius operis scopus est, ut ostendat,
 Idolorum cultum sanæ rationi repugna-
 re, utpote qui ad Divinationem, & for-
 tilegia, morumque depravationem dedu-
 ceret. Speciatim & pluribus spectacu-
 lorum scenicorum infamiam describit,
 ubi scelera, nocturnis tenebris celari so-
 lita, publicæ luci exponerentur; Athle-
 tarum certamina Reipublicæ esse inutilia;
 Gladiatorum vero pugnis eam inesse
 crudelitatem, quæ a belluina ferocitate
 nihil differret; quippe homines miserr-
 mos coemi, & in hunc unice finem pa-
 fci, ut deinde in Circo coram insanientis
 plebis multitudine seipsos contrucident.
 Tum quantum vera Religio supra scien-
 tias humanas emineat, in hunc modum
 probat: *Apud nos, inquit: vana Gloria*
non quæritur, rejectis humanis opinionibus

p. 157.

p. 167.

Sæculum II.
A. C. 172.

bus Legem Dei sequimur; Philosophia nostra non solis divitibus venditur, sed eam etiam pauperes gratis docentur, quia rebus divinis nulla merces temporalis par esse potest; omnes, qui audire nos cupiunt, admittimus, etiam vetulas, & infantes; omnis ætas apud nos in pretio est, & quicumque Philosophus fieri vult, potest; nec ad vestitum, vel alia externa, quæ hominem circumdant, attendimus. Ridetis nos, quod bonum tempus, ut vos quidem existimatis, cum infantibus, puellis, feminis fabulando perdamus; quis vero patienter ferat, quod apud vos statuae, & monumenta publica scortorum vestrorum memoriæ, & honoribus dedicata conspiciantur.

p. 166.

p. 171.

Tandem Tractatui finem imponit, antiquitatem Religionis Catholicæ demonstrando. Moyses, & Homerus Scriptorum omnium antiquissimi sunt, ille inter Barbaros, iste inter Græcos; nunc quidem plures Scriptores Græci in Homeri ætatem inquisierunt, atqui ille, qui antiquissimum fecit, ante Heraclidarum descensum in illud octoginta annorum spatium, quod post Bellum Trojanum fluxit, eum referebat; Moyses autem non solum Trojæ vastatione, sed etiam ejusdem fundatione antiquior est, quod Tatianus ex Scriptoribus Chaldæis, Phœnicibus, & Ægyptiis probat; Berofus Chaldæus
Bellum

Bellum memorat, quod Nabuchodonosor in Judæa gessit, ex quo rerum Judaicarum Chronologia colligi potest. Tres Historici Phœnices Theodatus nempe, Hypsicrates, & Mochus de amicitia Hiram, & Salomonis mentionem ingerunt, & hos Reges Belli Trojani temporibus fuisse vicinos putant; quanto autem tempore Salomon a Moyse distet, omnes norunt. Tandem Ptolomæus Mendesium ex Ægypto exitum Judæorum Ducente Moyse ad tempus Regis Amosis referebat, cui Inachus primus Argivorum Rex fuit Synchronus; ab isto usque ad Bellum Trojanum viginti generationes numerantur, id est anni quadringenti, quod iterum ex Regum Athenarum, & Macedoniae ordine comprobatur. Præterea Moysen omnibus Scriptoribus Græcis, qui Homerum præcesserunt, & quorum aliqua superest memoria, anteriorem fuisse demonstrat, & singulorum Legislatorum, sicut etiam Græciæ Sapientum designat tempora. Tunc opus suum his verbis claudit: *Hæc, o Græci! vobis scripsi, ego Tatianus, qui Barbarorum Philosophiam profiteor, in Assyria natus, a puero vestra Doctrina imbutus, & deinde illa, quam hodie sequor. Jam agnosco, quis sit Deus, & quæ sint opera ejus; ideoque me vobis sisto, ut dogmata mea examinetis, unica posita conditione, ne un-*

Sæculum II.

A. C. 172.

Sæculum II. *quam, ut vivendi rationem, Legibus Dei*
 A. C. 172. *mei conformem, deferam, a me postuletis.*

§. VIII.

Tatiani Hæresis.

Ex modo, quo Tatianus in suo opere de
 S. Justino loquitur, eum tunc fuisse
 mortuum, colligi debet; & demum post
Euf. V. c. 29. ejus felicem obitum cecidit Tatianus;
 cum enim aliis doctior videri vellet, su-
ap. Tertull. perbia inflatus, & in errores Valentini,
præf. c. 52. Marcionis, & Saturnini lapsus est. Tamen
Epiph. hæ. quamdiu Romæ versabatur, ambitionem
46. 47. pressit, at in Orientem reversus, Daph-
Clem. Alex. ne prope Antiochiam, in Cilicia, & Pisi-
11. Pæd. c. 2. dia errores docere coepit. Adamum,
Theod. hæ. ajebat, non esse salvatum; tanti conti-
fab. l. I. c. 20. nentiam faciebat, ut matrimonium pro
Clem. Alex. corruptela, & dissolutione haberet; hinc
2. Strom. ejus Sectatores dicti sunt Encratitæ, seu
 continentēs; animalium carne abstine-
 bant, & vino, quod nequidem ad Evcha-
 ristiam adhibebant; ideo Discipuli ejus
 etiam *Hydroparastates* seu aquarii no-
 minati sunt. Docebat etiam, Legem ve-
 terem ab alio Deo latam esse, & iterum
Euf. IV. hist. ab alio Evangelium. Eo audaciæ deve-
c. 29. nisse, ajunt, ut quædam S. Pauli verba
Euf. ibid. mutaverit, sermonis constructionem cor-
Theod. hæ. recturus; quatuor Evangelia in unum
fab. l. I. c. 20. contextum concinnaverat in forma cu-
 jusdam